

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

Μεταπτυχιακή διατριβή
Τέχνες και Λογοκρισία στην Ελλάδα της Μεταπολίτευσης

Χαραλάμπους Σαβίνα

Λεμεσός 2023

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Χαραλάμπους Σαβίνα, 2023

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της μεταπτυχιακής διατριβής από το Τμήμα Καλών Τεχνών του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Παρότι είναι κοινός τόπος ότι ο καθένας έχει το δικαίωμα να δίνει και να λαμβάνει ελεύθερα πληροφορίες, δεν υπάρχει έθνος στον κόσμο όπου να υπάρχει πλήρης ελευθερία έκφρασης (είτε είναι προφορική είτε γραπτή). Αντίθετα, κάθε έθνος έχει το δικό του σύνολο νόμων προστασίας των ατόμων από πρακτικές όπως η συκοφαντία, η δυσφήμιση, η προσβολή θρησκευτικών πεποιθήσεων, η υπονόμευση του πολιτεύματος, η παιδική πορνογραφία, η ρητορική μίσους κ.λπ. Η παρούσα εργασία επικεντρώνεται στο φαινόμενο της λογοκρισίας των τεχνών και σε περιπτώσεις λογοκρισίας στην ελληνική τέχνη. Αρχικά, εξετάζονται ορισμένα θεωρητικά ερωτήματα γύρω από το φαινόμενο της λογοκρισίας, ενώ χρησιμοποιείται η μελέτη περιπτώσεων λογοκρισίας στην ελληνική τέχνη ως οδηγός για την κατανόηση του φαινομένου σε ένα ευρύτερο πλαίσιο.

Λέξεις κλειδιά: καλλιτεχνική λογοκρισία, λογοκρισία, ελληνική τέχνη, κοινωνικοϊστορικό πλαίσιο

ABSTRACT

Although it is now widely accepted that everyone has an inherent right to freely give and receive information, there is no nation in the world where there is complete freedom of expression (whether spoken or written). Instead, each nation has its own set of laws protecting individuals from practices such as slander, libel, defamation, insulting religious beliefs, undermining the constitution, child pornography, hate speech, etc. This dissertation focuses on the phenomenon of censorship in the arts and on cases of censorship in Greek art. Initially, some theoretical questions surrounding the phenomenon of censorship are examined, while the study of cases of censorship in Greek art is used as a guide to understanding the phenomenon in a broader context.

Key words: art censorship, censorship, Greek art, socio-historical context

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	iii
ABSTRACT	iv
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	v
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ	viii-ix
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1-3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Κατανοώντας την ελευθερία του λόγου και τα όριά της	4-6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Ο «απεχθής» λόγος	7-13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Ο John Stuart Mill για τις ατομικές ελευθερίες	14-20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. Λογοκριτικές παρεμβάσεις στην ελληνική ιστορία της τέχνης	21-40
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	41
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	42